

Човешкият живот – театърът на реалността

Публикувано от Simonsita на 02.02.2010, 19.34

Човешкият живот – театърът на реалността

/есе/

Когато говорим за човека, за живота, за ролята на човека в живота, за живота на отделната личност и пр., в нашето съзнание изникват множество въпроси, чиито отговори не винаги успяваме да намерим. На всички ни е ясно, че човешкият живот е много сложен и в същността си е изпълнен с множество ситуации, пред които хората се изправят ежедневно. Но интересното е, че начинът, по който всеки отделен индивид се справя или не с разнообразието от ситуации, е различен и обикновено е селектиран от няколко варианта, като последният се оказва най-изгоден. Именно тези различни ситуации и начини за тяхното преодоляване превръщат човека в актьор в живота-театър, защото те го карат да приема различни образи и да се вживява в такива роли, които са подходящи за отделните ситуации.

Според Робърт Дал хората играят различни роли и често бързо преминават от една роля в друга. Това е така, защото хората са различни, независимо от това, че всеки човек се стреми към щастието във всички негови измерения. И именно по пътя на този стремеж всеки може да попадне в такива ситуации, в които да му се наложи да се вживее в роля, която не му е толкова присъща. И тайната на успеха се крие точно в това колко бързо ще се адаптира към необходимата роля за дадения момент. Един от най-добрите примери в случая е институцията “училище”. Училището е един добър учебник по “театрално изкуство”, защото, иска ли им се или не, учениците непрекъснато трябва да съгласуват мнението си с това на преподавателите, а това от своя страна предполага честото преминаване в роля, която да се харесва на лицето, даващо оценка на познанията и уменията по дадена учебна дисциплина на учениците. Но далеч не само училището

изпитва човешките актьорски умения. Всеки човек има по няколко роли, които обикновено сам избира в своя живот. Човекът е един на работното си място, друг е сред приятелите си и е коренно различен в семейна обстановка. Ако една жена е директор в някакво предприятие и ѝ се налага да се държи строго с подчинените работници, за да бъде по-ефективна дейността на предприятието, и ако тя успява да мобилизира този колектив от хора да работи за нея, дори и по-голямата част от подчинените да са от мъжки пол, то едва ли същата тази жена би имала подобен успех в дългогодишна връзка с мъж, с когото, прибирайки се след работа, се отнася като към подчинен. Ето такива и множество други ситуации определят начина на поведение на отделния homo sapiens. Преминването от една роля в друга се състои в преминването на даден човек от една среда в друга, от едно обкръжение в друго, от една ситуация в друга, защото както самите хора са уникални сами по себе си, така и взаимоотношенията с всеки отделен индивид е уникално. Трудно е на базата на някакви минали или настоящи събития и чувства, които най-вероятно ни въздействат по определен начин, да предопределят еднакво поведение към двама различни човека, с които ни свързват горепосочените. В зависимост от характера на човека, с когото комуникираме, такава може да бъде и самата роля, в която ще се вживеем. Множеството от характери предполага и множество роли и именно това множество от роли често затруднява човешкото себепознание, защото трудно може да се установи коя е истинската същност на даден човек, къде и как се чувства като самия себе си, или по друг начин казано – коя е най-истинската му роля.

Има и други подходящи сентенции на популярни личности, които са адекватни на темата. Такава е и следната, изказана от Фридрих Шилер: “Човекът играе само там, където е човек в пълното значение на думата и е изцяло човек само там, където играе”. Но човекът е човек навсякъде. Той се е родил като такъв и не може да бъде друго, следователно човекът където и да е – той играе една от многото си роли. А дали е изцяло Човек само там, където играе – това е един от сложните житейски въпроси, които често си остават без задоволителни отговори и затова е трудно да се определи кога един човек е Човек, защото както стана ясно вече различните ситуации предполагат и различни роли на “Човека”. Но в крайна сметка където и да е това там, където ще е някой, то този някой винаги ще играе някаква роля и винаги ще е човек. А защо? Защото така е устроен нашият живот – като най-сериозната игра, правилата на която за всички са еднакви – законите. Но “полетите” на човешките души – именно те разкриват уникалното в отделните личности и ги обособяват като различни играчи.

В този ред на мисли Георг Лихтенберг също е прав, казвайки, че във всеки човек има нещо от всички хора. Колкото и един човек да е различен от останалите, то той не е сам и изолиран, защото човекът е социално животно и живее в общество, изградено от съвкупността на всички хора или по простичко казано и с малко ирония – всичките хора на

света живеят на една и съща планета. Съгласието със сентенцията на Лихтенберг произтича от факта, че обикновено изконната връзка на “социалното животно” с неговите себеподобни е предпоставката, която подсъзнателно подтиква човекът да “краде” от другите. Но това съвсем не е престъпление, когато материалната страна на живота изобщо не влиза в употреба в дадени разсъждения. За какво става въпрос – може ли едно птиче веднага след своето излюпване да полети? Човек не се ражда научен, а напротив – цял живот се учи да живее и от това колко неща е постигнал в този негов живот зависи дали правилно е усвоил “занаята на живота”. Но уроци по живеене не съществуват. Всекидневния сблъсък на един индивид с други такива го прави свидетел на други животи, от които често взема пример – лош или добър. Колкото човек по-малко неща е присвоил от останалите и повече сам е изградил, толкова повече той се отличава. Често такива хора са наричани “луди”, но това че те не възприемат по някакъв клиширан и общоприет начин живота съвсем не означава, че са по-лоши хора от останалите. Просто те са успяли да излезнат от зомбираното общество, което унифицира всички – мода, комерсиална музика, обществено мнение, пороци и т.н. Но независимо колко неща са усвоени от другите, винаги трябва да остане и нещо лично собствено, уникално, което да отличава отделните човешки същества.

Животът-театър е сцената, на която хората изиграват живота си. Ако сега някой си спомня крилатата фраза на Шекспир, значи разсъжденията са му тръгнали в правилна посока спрямо моите (“Животът е сцена и ние всички сме актьори”). Независимо в каква роля се вживява човек, той трябва така да я изиграе, че чрез нея да не причинява зло на околните, защото винаги основният стремеж е към присвояване само на добри неща за един от друг. Понякога този стремеж може да се обърне и в своята противоположност, което подсеща за един от основните закони на физиката за енергията, че тя не се губи, а само преминава от едно състояние в друго. Но знае се – хората вярват, че доброто ще възцари и че театралната постановка ще е с “happy end”, затова каквито и роли да има човек, неговата мисия е да запази доброто в тях, а защо не и в себе си?! Дали фразата “невинен и чист по детски” не означава, че човек се ражда с максимум количество доброта, а по време на своята роля той непрекъснато губи частички от нея... а равносметката е – кой ще си изиграе ролята и накрая ще остане с повече добро, но за какво говорим – ако е така, то накрая на представлението доброто е останало в милиарди пъти по-малко от началото на постановката.

И понеже винаги има най-малко две гледни точки, в заключение ще кажа, че животът е много лесен и за да се избегнат повечето усложнения човек трябва да бъде самия себе си, а отделен въпрос е доколко всеки е способен да се себепознае за да бъде него си и да може реално да прецени кой е.

Човешкият живот театър

Powered by
Bukvar.bg

Image not found

© 2010-2024